

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 16 Ιουνίου 2020, με την εξής σύνθεση:
Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Πρόεδρος, Μαρία Μανδράκη, Μέλος και
Νικόλαος Σαββίδης, Μέλος και Εισηγητής, δυνάμει της με αρ. 710/2020
Πράξης του Προέδρου του Κλιμακίου

Για να εξετάσει την Προδικαστική Προσφυγή του άρθρου 360 του ν.
4412/2016, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχής Εξέτασης
Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 565/12-05-2020 της ομόρρυθμης
εταιρείας με την επωνυμία « .....», που εδρεύει στην ....., επί
της οδού ....., αριθ. ...., νόμιμα εκπροσωπούμενης

Κατά του Δήμου ....., που εδρεύει στην ....., επί της
οδού ....., αρ. ....., όπως νόμιμα εκπροσωπείται

Με την κρινόμενη προσφυγή ζητείται να ακυρωθεί η με αριθμό
493/2020 Πράξη της Οικονομικής Επιτροπής του καθ' ου Δήμου, που ελήφθη
κατά την 21^η Συνεδρίαση της 27ης Απριλίου 2020, κατά το μέρος της, κατά το
οποίο, κατόπιν έγκρισης του από 14-04-2020 3^{ου} πρακτικού της επιτροπής
του διαγωνισμού για την προμήθεια Γραφικής Ύλης, Φωτοτυπικού και
Θερμικού χαρτιού, Αναλωσίμων Υλικών Εκτυπωτών, Φωτοαντιγραφικών
Μηχανημάτων και Φαξ, τον οποίο ο καθ' ου Δήμος διενεργεί, αποφασίζεται η
απόρριψη των δικαιολογητικών κατακύρωσης της προσφεύγουσας,
προσωρινής αναδόχου για την Ομάδα Α' της σύμβασης, η κατάπτωση της
εγγυητικής επιστολής συμμετοχής της και ο ορισμός νέου προσωρινού
αναδόχου για το τμήμα αυτό (Ομάδα Α') της σύμβασης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή, Νικόλαο Σαββίδα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής καταβλήθηκε και δεσμεύτηκε το νόμιμο παράβολο (ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό .....), ποσού 611,53€, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 363 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 και 2 του π.δ. 39/2017, δοθέντος ότι η προϋπολογισθείσα αξία της Ομάδας Α΄ της σύμβασης, σχετικά με την οποία ασκείται η προσφυγή ανέρχεται στις 122.305,90€ χωρίς ΦΠΑ.

2. Επειδή, η κρινόμενη προσφυγή ανατέθηκε στο 2^ο Κλιμάκιο της ΑΕΠΠ με το από 12-05-2020 ηλεκτρονικό μήνυμα του Προέδρου της Αρχής.

3. Επειδή, ο Δήμος ..... (εφεξής καλούμενος στην παρούσα «αναθέτουσα αρχή» ή «Δήμος»), με τη με αριθμό διαδικτυακής ανάρτησης μητρώου (ΑΔΑΜ) ..... διακήρυξη του προκήρυξε δημόσιο διεθνή ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά με βάση την τιμή για την ανάδειξη αναδόχου/ων της προμήθειας Γραφικής Ύλης, Φωτοτυπικού και Θερμικού χαρτιού, Αναλωσίμων Υλικών Εκτυπωτών, Φωτοαντιγραφικών Μηχανημάτων και Φαξ για τις ανάγκες του Δήμου, συνολικού προϋπολογισμού 505.935,30€ πλέον Φ.Π.Α (εφεξής «διαγωνισμός»). Η διακήρυξη του διαγωνισμού αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 23-12-2019. Ο διαγωνισμός διεξάγεται μέσω της διαδικτυακής πύλης του ΕΣΗΔΗΣ, υπό τον συστημικό αριθμό ..... Στο άρθρο 1.3 της διακήρυξης του διαγωνισμού, με τίτλο «Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης», μεταξύ άλλων, ορίζονται τα εξής: «Η παρούσα σύμβαση υποδιαιρείται στις κάτωθι ομάδες: ... ΟΜΑΔΑ Α΄: ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΥΛΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ... ΟΜΑΔΑ Β΄: ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΜΙΚΟ ΧΑΡΤΙ ... ΟΜΑΔΑ Γ΄: ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ ΕΚΤΥΠΩΤΩΝ, ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ & ΦΑΞ ... Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς αποκλειστικά βάσει τιμής, και η προσφορά θα υποβληθεί είτε για το σύνολο των ποσοτήτων εκάστης Ομάδος, είτε για το σύνολο των ποσοτήτων όλων των Ομάδων, σύμφωνα με

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

την τεχνική μελέτη της αρμόδιας υπηρεσίας και τον ενδεικτικό προϋπολογισμό. Η συνολική εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 627.359,78€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24% (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 505.935,30€). ... ΟΜΑΔΑ Α΄ ... ΤΙΜΗ € ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ 122.305,90 ...». Μετά την υποβολή προσφορών στο διαγωνισμό, τον έλεγχο και την αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής, των τεχνικών και οικονομικών προσφορών των διαγωνιζομένων, με τη με αριθμό ...../2020 Πράξη της Οικονομικής Επιτροπής του καθ' ου Δήμου, που ελήφθη κατά τη 10^η συνεδρίασή της στις 09-03-2020, προσωρινός ανάδοχος για την Ομάδα Α΄ της σύμβασης αναδείχθηκε η προσφεύγουσα. Κατά της απόφασης αυτής δεν ασκήθηκαν προσφυγές. Ακολούθως, με τη με αριθμό ...../26-03-2020 πρόκληση της αναθέτουσας αρχής η προσφεύγουσα κλήθηκε να υποβάλει δικαιολογητικά κατακύρωσης εντός δέκα (10) ημερών, τα οποία υποβλήθηκαν στις 30-03-2020. Μετά την αποσφράγισή τους, η επιτροπή του διαγωνισμού συνέταξε το 3^ο πρακτικό της, σύμφωνα με το οποίο η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε τα εξής αποδεικτικά μέσα: υπεύθυνη δήλωση, που να δηλώνεται ό, τι απαιτείται στην περίπτωση 2.2.3.2 γ της διακήρυξης, η οποία αντικαθιστά το πιστοποιητικό του ΣΕΠΕ. Αντί της υπεύθυνης δήλωσης προσκόμισε την υπ' αρ. .... ένορκη βεβαίωση, με ημερομηνία έκδοσης 30-12-2019, η οποία δεν καλύπτει το χρονικό διάστημα πριν από την ημερομηνία λήξης υποβολής προσφοράς, ήτοι στις 24-01-2020, σύμφωνα με τη διακήρυξη παρ. 2.2.9.2. Επίσης δεν προσκόμισε: πιστοποιητικό αναγκαστικής διαχείρισης του οικείου Πρωτοδικείου, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.2. «Δικαιολογητικά κατακύρωσης» παρ. Β.1 γ΄ της διακήρυξης, το έγγραφο που αποδεικνύει τη μη αναστολή των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, το οποίο προσκομίζεται με την εκτύπωση της καρτέλας «Στοιχεία Μητρώου / Επιχειρήσεις» από το taxisnet και υπεύθυνη δήλωση με την οποία να δηλώνεται το ύψος του ετήσιου γενικού κύκλου εργασιών κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών, εφόσον η εταιρεία δεν υποχρεούται στην έκδοση ισολογισμού, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.2. Μετά από τις διαπιστώσεις αυτές, στο ίδιο πρακτικό (3^ο πρακτικό), η επιτροπή του διαγωνισμού εισηγήθηκε την απόρριψη των δικαιολογητικών κατακύρωσης της προσφεύγουσας, γιατί δεν προσκόμισε πλήρη φάκελο «Δικαιολογητικά κατακύρωσης» για την ομάδα Α΄

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

και την κατάπτωση υπέρ της αναθέτουσας αρχής της υπ' αριθμ. ....
εγγυητικής επιστολής συμμετοχής του ....., που εκδόθηκε υπέρ της
προσφεύγουσας, για το ποσό των #1.224,00€#, που αντιστοιχεί σε ποσοστό
ένα (1) τοις εκατό της εκτιμώμενης αξίας της Ομάδας Α'. Το παραπάνω
πρακτικό της επιτροπής του διαγωνισμού, τέλος, ενέκρινε η Οικονομική
επιτροπή του καθ' ου Δήμου με τη με αριθμό 493/2020 Πράξη της, που
ελήφθη κατά την 21^η Συνεδρίασή της στις 27-04-2020 (εφεξής καλούμενη
στην παρούσα «προσβαλλόμενη πράξη» ή «προσβαλλόμενη απόφαση»).

Κατά της απόφασης αυτής της Οικονομικής Επιτροπής του καθ' ου Δήμου,
κατά το μέρος που αποφασίζεται η απόρριψη των δικαιολογητικών
κατακύρωσής της για την Ομάδα Α' της σύμβασης, η κατάπτωση της
εγγυητικής επιστολής συμμετοχής της και ο ορισμός νέου προσωρινού
αναδόχου για το τμήμα αυτό (Ομάδα Α') της σύμβασης στρέφεται η
προσφεύγουσα, για τους λόγους και κατά τα ειδικά αιτήματα που
αναπτύσσονται στη κρινόμενη προσφυγή της.

4. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει της συνολικής εκτιμώμενης αξίας
της σύμβασης, του αντικειμένου της και της νομικής φύσης του Δήμου
..... που διενεργεί το διαγωνισμό εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της
Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, υπάγεται όμως και στις διατάξεις του ν. 4412/2016.
Συνακόλουθα, και λαμβανομένου υπόψη και του χρόνου εκκίνησης της
διαγωνιστικής διαδικασίας (αποστολή για δημοσίευση της προκήρυξης του
διαγωνισμού στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 23-12-
2019), η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του
νόμου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 345 παρ. 1 και την παρ. 7
του άρθρου 379 αυτού, όπως ισχύουν, η δε Α.Ε.Π.Π. ενώπιον της οποίας
ασκείται η προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Επειδή, η προσφυγή ασκήθηκε με την χρήση του
τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του π.δ. 39/2017,
σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 αυτού και την παρ. 2 του άρθρου 362
του Ν. 4412/2016, είναι δε και εμπρόθεσμη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο
άρθρο 4 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. α' του

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

ν. 4412/2016, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 30-04-2020 και η προσφυγή ασκήθηκε στις 11-05-2020, δηλαδή την επόμενη μη εξαιρετέα ημέρα από τις 10-05-2020, κατά την οποία έληγε η προβλεπόμενη δεκαήμερη προθεσμία για την άσκησή της, η οποία όμως ήταν ημέρα Κυριακή.

6. Επειδή, από την επισκόπηση του φακέλου του διαγωνισμού προκύπτει ότι η προσφεύγουσα συμμετείχε στο διαγωνισμό, με προσφορά που έγινε δεκτή και ανακηρύχθηκε προσωρινή ανάδοχος της προμήθειας της Ομάδας Α΄ της σύμβασης (ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΥΛΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ). Συνακόλουθα, με έννομο συμφέρον, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, βάλλει κατά της προσβαλλόμενης πράξης της αναθέτουσας αρχής, αφού διατηρεί την προσδοκία να της ανατεθεί το επίμαχο τμήμα (Ομάδα Α΄) της προκηρυχθείσας σύμβασης, περαιτέρω δε, αν ο φάκελος με τα δικαιολογητικά κατακύρωσής της δεν απορριπτόταν θα της κατακυρωνόταν οριστικά το επίμαχο τμήμα (Ομάδα Α΄) της σύμβασης και δεν θα κατέπιπτε η εγγυητική επιστολή συμμετοχής της στο διαγωνισμό.

7. Επειδή συνακόλουθα, ως τύποις παραδεκτή, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

8. Επειδή, εξάλλου, υπέρ της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, δεν ασκήθηκαν παρεμβάσεις.

9. Επειδή, περαιτέρω, στις 20-05-2020 ο καθ' ου Δήμος κοινοποίησε τις από 18-05-2020 έγγραφες απόψεις του, με τις οποίες εμμένει στην αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης της οικονομικής του Επιτροπής, αντικρούει τους λόγους της προσφυγής και ζητεί την απόρριψή της.

10. Επειδή, τέλος, στις 04-06-2020, η προσφεύγουσα παραδεκτώς ανήρτησε στην επικοινωνία του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το από ίδιας ημερομηνίας υπόμνημά της, σύμφωνα με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της πρώτης παρ. του άρ. 365 του ν. 4412/2016, όπως έχει

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

τροποποιηθεί και ισχύει, προς αντίκρουση των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής.

11. Επειδή, με την προσφυγή της η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, κατά παράβαση των αρχών της επιείκειας, της χρηστής διοίκησης και της αναλογικότητας η αναθέτουσα αρχή δεν εφάρμοσε τις παραγράφους 1 και 2 του τεσσαρακοστού πρώτου άρθρου της δημοσιευθείσας στις 13 Απριλίου 2020 στο ΦΕΚ Τεύχος Α΄ 84 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) με τίτλο «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID – 19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις», αντιθέτως μη λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές συνθήκες που είχαν διαμορφωθεί τόσο κατά τον χρόνο πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης όσο και κατά τον χρόνο υποβολής τους (το γεγονός δηλαδή ότι η προσφεύγουσα τελούσε σε αναστολή λειτουργίας της ήδη προ της ημερομηνίας κατά την οποία υπέβαλε τα δικαιολογητικά κατακύρωσης και ότι κατά τον χρόνο κατά το οποίο υποβλήθηκε η πρόσκληση για την υποβολή τους δεν ήταν δυνατό να έχει διαθέσιμες αιτήσεις για την έκδοση πιστοποιητικών από τις αρμόδιες αρχές, ώστε να αιτηθεί παράταση υποβολής τους κατά τις διατάξεις του άρθρου 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016) αποφάσισε την απόρριψη των δικαιολογητικών της προσφεύγουσας και την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής της. Η προσβαλλόμενη απόφαση, εξάλλου, παραβιάζει και την αρχή της ίσης μεταχείρισης, διότι τα δικαιώματα που με βάση την ως άνω Π.Ν.Π. θα απολαύσει ο νέος προσωρινός ανάδοχος της Ομάδας Α΄ της σύμβασης μετά την απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας τα στερείται η ίδια.

12. Επειδή, η διακήρυξη που συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το διαγωνισμό, μεταξύ άλλων, ορίζει τα εξής: Στο άρθρο 2.2.9 με τίτλο «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής», ότι «...2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα (Δικαιολογητικά Κατακύρωσης) Α. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως και 2.2.8, πρέπει να συντρέχουν και κρίνονται: i. κατά την υποβολή της προσφοράς, ii. κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

παρούσας και iii. κατά τη σύναψη της σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 43 περ. 13γ Ν.4605/2019. Επισημαίνεται ότι: Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο: α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2.2.3.1, 2.2.3.2 την περίπτωση γ' και 2.2.3.4 της παρούσης, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους, β) τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2.2.3.2 την περίπτωση α' και β', εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως στην περίπτωση που δεν αναφέρεται ο χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση, γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2.2.4 (καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας), τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αρχής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, δ) οι ένορκες βεβαιώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους και ε) οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών. Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους. ... Σε αυτή την περίπτωση, τίθεται προθεσμία δέκα (10) ημερών στους προσφέροντες προκειμένου να υποβάλλουν τα αντίστοιχα δικαιολογητικά. Εάν διαπιστωθεί ότι δεν έχουν προσκομισθεί ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, και ο προσφέρων υποβάλλει, εντός της ανωτέρω ορισθείσας προθεσμίας, αίτημα προς την αρμόδια Επιτροπή για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί την χορήγηση των δικαιολογητικών, η Αναθέτουσα Αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές (παρ. 12 του άρθρου 43 του Ν. 4605/2019). ... Β. Δικαιολογητικά κατακύρωσης. Β. 1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 και των δηλουμένων στο ΕΕΕΣ, οι προσωρινοί ανάδοχοι προσκομίζουν αντίστοιχα τα

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

παρακάτω δικαιολογητικά: ΠΡΟΣΟΧΗ: Από τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου που θα προσκομισθούν, θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι, τόσο το δικαίωμα συμμετοχής όσο και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως καθορίζονται στην παρούσα, συνέτρεχαν και κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς του (πρβλ. §1 εδ. α'αρ. 104 Ν. 4412/16). ... β) για την περίπτωση α) της παραγράφου 2.2.3.2 και 2.2.3.4 περίπτωση β', πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους – μέλους ή χώρας, που να είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του. ... Για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, τα πιστοποιητικά ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή υπό αναγκαστική διαχείριση ή ότι δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης, εκδίδονται από το αρμόδιο Πρωτοδικείο της έδρας του οικονομικού φορέα. ... Η μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του οικονομικού φορέα, για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς αποδεικνύεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων [υποσημ 2 Με εκτύπωση της καρτέλας “Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης”, όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet] ... γ) για τις περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.2γ της παρούσης, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς. Μέχρι να καταστεί εφικτή η έκδοση του ανωτέρω πιστοποιητικού, αυτό αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα, χωρίς να απαιτείται επίσημη δήλωση του ΣΕΠΕ σχετικά με την έκδοση του πιστοποιητικού. ... Β.4. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών των τριών τελευταίων οικονομικών χρήσεων, συναρτήσει της ημερομηνίας δημιουργίας του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του, στις περιπτώσεις που παρίσταται σχετική εκ του

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

νόμου υποχρέωση προς δημοσίευση ισολογισμών στη χώρα του υποψηφίου. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο. Στην περίπτωση που δεν υποχρεούται στην έκδοση ισολογισμών, υπεύθυνη δήλωση περί του ύψους του ετήσιου γενικού κύκλου εργασιών κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών. ...», στο άρθρο 2.2.3.4., ότι «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, προσφέρων οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: (α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, (β) εάν τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. ...» και στο άρθρο 3.2 με τίτλο «Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου – Δικαιολογητικά κατακύρωσης», ότι «3.2.1 Μετά την ολοκλήρωση αξιολόγησης των προσφορών, η Αναθέτουσα Αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση μέσω του συστήματος στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ηλεκτρονικής ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2 της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3. της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής. Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος ... Τα εν λόγω δικαιολογητικά προσκομίζονται κατά περίπτωση από τον οικονομικό φορέα εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

από την ημερομηνία υποβολής τους στην Αναθέτουσα Αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο στο Γενικό Πρωτόκολλο του Δήμου ..... (..... αρ. ...., 2ος όροφος, ώρες: 08:00 – 15:00). Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή. ... 3.2.2 Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υπεβλήθησαν, ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της ανωτέρω προθεσμίας των δέκα (10) ημερών, αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. ... 3.2.3 Απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της Αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν: i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης, είναι ψευδή ή ανακριβή, ή ii) δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών ή iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.3. (λόγοι αποκλεισμού) και 2.2.4 έως και 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας. ...».

13. Επειδή, από τη ρητή, σαφή και χωρίς αμφισημία διατύπωση των παρατεθέντων στην αμέσως προηγούμενη σκέψη όρων της διακήρυξης, προκύπτει ότι απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει η εγγύηση συμμετοχής του στο διαγωνισμό και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αν, μετά την παρέλευση της προθεσμίας που τάσσεται με ειδική πρόσκληση από την αναθέτουσα αρχή, διαπιστωθεί ότι ο προσωρινός ανάδοχος είτε δεν προσκόμισε όλα τα

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

δικαιολογητικά που περιγράφονται στο άρθρο 2.2.9.2 της διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3. της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής, στα οποία, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβάνονται η εκτύπωση της καρτέλας “Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης”, όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet για την απόδειξη της μη αναστολής των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του προσωρινού αναδόχου, αν είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα, πιστοποιητικό ή υπεύθυνη δήλωση σχετικά με τις πράξεις επιβολής προστίμου για το διάστημα έως δύο (2) έτη πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς, ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών των τριών τελευταίων οικονομικών χρήσεων ή οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και πιστοποιητικό από αρμόδιο Δικαστήριο από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί υπό πτώχευση, δεν έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης, δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο και δεν έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού, είτε αν, από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.3. (λόγοι αποκλεισμού) και 2.2.4 έως και 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής). Από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 3.2.3 της διακήρυξης, εξάλλου, δεν καθιερώνεται στην αναθέτουσα αρχή διακριτική ευχέρεια να μην απορρίψει την προσφορά του προσωρινού αναδόχου στην περίπτωση που ο προσωρινός ανάδοχος της σύμβασης παραλείπει να υποβάλει εμπροθέσμως ένα ή περισσότερα από τα ανωτέρω δικαιολογητικά, είτε η παράλειψή του αυτή οφείλεται σε παραδρομή είτε σε οποιοδήποτε άλλο λόγο. Αντιθέτως, κατά δέσμια αρμοδιότητά της οφείλει να απορρίψει την προσφορά του, να ζητήσει την κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής του στο διαγωνισμό και να κατακυρώσει τη σύμβαση στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Εξάλλου, από τις ως άνω διατυπώσεις δεν καθιερώνεται στην αναθέτουσα αρχή η δυνατότητα, μετά την παρέλευση της ταχθείσας προθεσμίας για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

από τον προσωρινό ανάδοχο να τάξει νέα, μετά παράταση, προθεσμία για την υποβολή τους, για οποιοδήποτε λόγο. Από τις διατυπώσεις του άρθρου 3.2.2. της διακήρυξης καθιερώνεται μόνον υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών, εφόσον ο προσωρινός ανάδοχος ζητήσει την παράτασή της για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές, υποβάλλοντας σχετικό αίτημα εντός της ταχθείσας προθεσμίας για την υποβολή τους, το οποίο μάλιστα συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών. Αν, ωστόσο, ο προσωρινός ανάδοχος δεν αιτηθεί την παράταση της προθεσμίας, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να αξιολογήσει τα δικαιολογητικά που εντός της ταχθείσας προθεσμίας ο προσωρινός ανάδοχος έχει υποβάλει και, αν έχει παραλείψει να υποβάλει ένα ή περισσότερα από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, υποχρεούται να απορρίψει την προσφορά του.

14. Επειδή, εξάλλου, στο άρθρο τεσσαρακοστό πρώτο της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου με τίτλο «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 84/13-04-2020)», ορίζονται τα εξής: «1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου βεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, κάθε αναθέτουσα αρχή και κάθε αναθέτων φορέας σύμφωνα με τον ν. 4412/2016 (Α' 147), κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες μπορεί να εκκίνησαν είτε προ είτε μετά της 25ης Φεβρουαρίου 2020, μπορούν, σε περίπτωση κωλύματος υποβολής της αίτησης έκδοσης των απαιτούμενων δικαιολογητικών ή αδυναμίας έκδοσης αυτών, λόγω αναστολής λειτουργίας των αντίστοιχων αρμόδιων υπηρεσιών ή μερικής αναστολής λειτουργίας αυτών, στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 ή για άλλο σοβαρό λόγο, να προσκαλούν άμεσα τον επιλεγέντα ανάδοχο να υποβάλει σε αντικατάσταση των απαιτούμενων, ανά περίπτωση, δικαιολογητικών του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 μόνο υπεύθυνη δήλωση του

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) ή ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019 (Α' 167), που προβλέπεται στο εικοστό έβδομο άρθρο της από 20-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση κατακύρωσης ή ανάθεσης και να συναφθεί η σύμβαση. Στην υποβαλλόμενη υπεύθυνη δήλωση δηλώνονται από τον επιλεγέντα ανάδοχο ότι: α) δεν συντρέχει κανένα νόμιμο κώλυμα συμμετοχής του στη διαδικασία, β) εξακολουθεί να πληροί όλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που προβλέπονται στην οικεία διακήρυξη και γ) υποχρεούται να προσκομίσει τα νομίμως προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης ή ανάθεσης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης. 2. Ο ανάδοχος μπορεί να αιτηθεί την παράταση της προθεσμίας προσκόμισης των σχετικών δικαιολογητικών σε περίπτωση κωλύματος υποβολής της αίτησης έκδοσης των απαιτούμενων δικαιολογητικών ή αδυναμίας έκδοσης αυτών, λόγω της αναστολής λειτουργίας των αντίστοιχων αρμόδιων υπηρεσιών ή μερικής ανατολής λειτουργίας αυτών, στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 ή για άλλο σοβαρό λόγο. Η ως άνω προθεσμία παρατείνεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση του συλλογικού οργάνου αξιολόγησης των προσφορών. 3. Η μη εμπρόθεσμη υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης ή ανάθεσης συνιστά λόγο έκπτωσης του αναδόχου από τη σύμβαση, απόσβεσης κάθε δικαιώματος του αναδόχου που απορρέει από αυτή και επιβολής των προβλεπόμενων στον νόμο κυρώσεων. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή δύναται να προσκαλέσει τον/τους επόμενο/ους, κατά σειρά, μειοδότη/ες της διαδικασίας ανάθεσης της συγκεκριμένης σύμβασης και να του/τους προτείνει να αναλάβει/ουν την υλοποίηση της σύμβασης του έκπτωτου αναδόχου, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που είχε υποβάλει ο έκπτωτος (ρητή ρήτρα υποκατάστασης), τηρώντας, κατά τα λοιπά, τη διαδικασία της παρ. 1 του παρόντος ως προς την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης και την προσκόμιση των απαιτούμενων αποδεικτικών μέσων του άρθρου 80 του ν. 4412/2016. 4. Η εκκαθάριση και εξόφληση του αναδόχου

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υλοποιηθεί εάν δεν έχει προηγηθεί η προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται ανά περίπτωση στην κείμενη νομοθεσία».

15. Επειδή, από τις διατυπώσεις του τεσσαρακοστού πρώτου άρθρου της αναφερόμενης στην αμέσως προηγούμενη σκέψη της παρούσας Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου προκύπτει ότι από τις 13-04-2020 και για όσο χρόνο εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, οι αναθέτουσες αρχές, προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση κατακύρωσης ή ανάθεσης και να συναφθεί η σύμβαση, δύνανται, σε περίπτωση κωλύματος υποβολής της αίτησης έκδοσης των απαιτούμενων δικαιολογητικών ή αδυναμίας έκδοσης αυτών, λόγω ολικής ή μερικής αναστολής λειτουργίας των αντίστοιχων αρμόδιων υπηρεσιών ή για άλλο σοβαρό λόγο, να προσκαλούν άμεσα τον επιλεγέντα ανάδοχο να υποβάλει σε αντικατάσταση των απαιτούμενων, ανά περίπτωση, δικαιολογητικών του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 μόνο υπεύθυνη ότι: α) δεν συντρέχει κανένα νόμιμο κώλυμα συμμετοχής του στη διαδικασία, β) εξακολουθεί να πληροί όλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που προβλέπονται στην οικεία διακήρυξη και γ) υποχρεούται να προσκομίσει τα νομίμως προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης ή ανάθεσης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης. Δεν προκύπτει, όμως, ότι τη δυνατότητα αυτή δύναται η αναθέτουσα αρχή να την ασκήσει και μετά την αποσφράγιση και αξιολόγηση των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης από τον προσωρινό ανάδοχο εντός προθεσμίας που παρήλθε προ της ισχύος της από 13-04-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου. Αντιθέτως, από τη διατύπωση «... σε αντικατάσταση των απαιτούμενων, ανά περίπτωση, δικαιολογητικών του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 ...» συνάγεται ότι οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκήσουν τη δυνατότητά τους αυτή προτού υποβάλουν πρόσκληση για την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών ή έστω προτού παρέλθει η προθεσμία για την υποβολή τους από τον προσωρινό ανάδοχο και σε κάθε περίπτωση προτού αυτά υποβληθούν και αποσφραγιστούν. Κατά συνέπεια, και μετά τη θέση σε ισχύ του τεσσαρακοστού πρώτου άρθρου της παρατιθέμενης στην αμέσως

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

προηγούμενη σκέψη της παρούσας Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου δεν καθιερώνεται στην αναθέτουσα αρχή διακριτική ευχέρεια να μην απορρίψει την προσφορά του προσωρινού αναδόχου στην περίπτωση που πριν τις 13-04-2020 ο προσωρινός ανάδοχος της σύμβασης έχει παραλείψει να υποβάλει εμπροθέσμως ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, ακόμα και όταν η παράλειψή του αυτή οφείλεται σε λόγους σχετιζόμενους με τους κινδύνους διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Αντιθέτως, κατά δέσμια αρμοδιότητά της οφείλει να απορρίψει την προσφορά του, να ζητήσει την κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής του στο διαγωνισμό και να κατακυρώσει τη σύμβαση στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Εξάλλου, από τις διατυπώσεις της παραγράφου 2 του τεσσαρακοστού πρώτου άρθρου της παρατιθέμενης στην αμέσως προηγούμενη σκέψη της παρούσας Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου δεν φαίνεται να καθιερώνεται δικαίωμα στον προσωρινό ανάδοχο της σύμβασης, οποτεδήποτε, πολύ περισσότερο μετά την παρέλευση της αρχικής προθεσμίας για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, να αιτηθεί την παράταση της προθεσμίας αυτής, λόγω κωλύματος υποβολής της αίτησης έκδοσης των απαιτούμενων δικαιολογητικών ή αδυναμίας έκδοσης αυτών, λόγω της αναστολής λειτουργίας των αντίστοιχων αρμόδιων υπηρεσιών ή μερικής ανατολής λειτουργίας αυτών, στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 ή για άλλο σοβαρό λόγο. Αντιθέτως, από τις διατυπώσεις της παρ. 2 «... ο ανάδοχος ...», σε συνδυασμό με της διατυπώσεις της παρ. 3 «...η αναθέτουσα αρχή δύναται να προσκαλέσει τον/τους επόμενο/ους, κατά σειρά, μειοδότη/ες της διαδικασίας ανάθεσης της συγκεκριμένης σύμβασης και να του/τους προτείνει να αναλάβει/ουν την υλοποίηση της σύμβασης του έκπτωτου αναδόχου, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που είχε υποβάλει ο έκπτωτος (ρητή ρήτρα υποκατάστασης), ...», συνάγεται ότι δικαίωμα παράτασης καθιερώνεται για τον οριστικό ανάδοχο της σύμβασης όταν δεν δύναται να υποβάλει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης εντός των 30 ημερών από την υπογραφή της κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου της ως άνω

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

ΠΝΠ. Και υπό την αντίθετη εκδοχή, όμως, τότε μόνον παρατείνεται η προθεσμία, όταν ο ανάδοχος αιτηθεί την παράτασή της.

16. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από το φάκελο της υπόθεσης, και συνομολογείται από την προσφεύγουσα, στις 26-3-2020 η αναθέτουσα αρχή με τη με αριθμό πρωτ. .... πρόσκλησή της, κάλεσε την προσφεύγουσα με την ιδιότητά της ως προσωρινής αναδόχου της σύμβασης, όπως εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών υποβάλει: 1. Απόσπασμα ποινικού μητρώου, εκδοθέν εντός τριών (3) μηνών προ της υποβολής του για τα πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου στο νομικό πρόσωπο της προσφεύγουσας κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παράγραφο 2.2.3.1 της διακήρυξης, 2. Πιστοποιητικό της αρμόδιας κατά περίπτωση αρχής ότι είναι ενήμεροι: α) ως προς τις φορολογικές τους υποχρεώσεις και β) ως προς τις υποχρεώσεις που αφορούν στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής), σε ισχύ κατά τον χρόνο της υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του, 3. Πιστοποιητικό που εκδίδεται από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού Σχέσεων του ΣΕΠΕ, από το οποίο να προκύπτουν ή όχι οι πράξεις Επιβολής Προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, σε χρονικό διάστημα δύο ετών πριν από την ημερομηνία λήξης υποβολής προσφοράς, άλλως και μέχρι να καταστεί εφικτή η έκδοση του ανωτέρω πιστοποιητικού, υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα, χωρίς να απαιτείται επίσημη δήλωση του ΣΕΠΕ σχετικά με την έκδοση του πιστοποιητικού, εφόσον αυτή (η υπεύθυνη δήλωση) έχει συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης, 4. α) Πιστοποιητικό που εκδίδεται από το αρμόδιο πρωτοδικείο της έδρας σας ότι, η εταιρεία δεν τελεί υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή υπό αναγκαστική διαχείριση ή ότι δεν έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης. β) Πιστοποιητικό ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει τεθεί υπό εκκαθάριση με δικαστική απόφαση εκδιδόμενο από το οικείο Πρωτοδικείο της έδρας της, γ) πιστοποιητικό ότι δεν έχει τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων, εκδιδόμενο από το Γ.Ε.Μ.Η., δ)

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

απόδειξη μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ότι δεν έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές δραστηριότητές της (όλα τα ανωτέρω εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους), 5. Υπεύθυνη δήλωση της εφόσον έχει συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης ότι: - δε συντρέχουν στο πρόσωπό της οι οριζόμενοι στην παράγραφο 2.2.3.4 της διακήρυξης (για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου) λόγοι αποκλεισμού - δεν έχει εκδοθεί σε βάρος της απόφαση αποκλεισμού, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3.8 της Διακήρυξης και το άρθρο 74 του ν. 4412/2016, 6. Πιστοποιητικό του οικείου Επιμελητηρίου, για την απόδειξη καταλληλότητας άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας, εφόσον έχει εκδοθεί ως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίηση της πρόσκλησης, εκτός αν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρουν συγκεκριμένο χρόνο ισχύος. 7. Νομιμοποιητικά έγγραφα, από τα οποία να προκύπτουν αφενός η νόμιμη σύσταση και λειτουργία της και αφετέρου οι νόμιμοι εκπρόσωποι του νομικού της προσώπου, οι οποίοι και την δεσμεύουν με την υπογραφή τους, εφόσον έχει εκδοθεί ως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίηση της πρόσκλησης, 8. Ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών των τριών τελευταίων οικονομικών χρήσεων, για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, της παραγράφου 2.2.5 της διακήρυξης, ως προς το «γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών», άλλως και σε περίπτωση που δεν υποχρεούται σε έκδοση ισολογισμών, υπεύθυνη δήλωση στην οποία να δηλώνεται το ύψος του ετησίου γενικού κύκλου εργασιών κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών και 9. - αντίγραφα συμβάσεων και βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης από την αρμόδια αρχή, εάν ο αποδέκτης είναι Δημόσια Αρχή, - βεβαίωση του αποδέκτη της προμήθειας (π.χ., περί ορθής εκτέλεσης της προμήθειας) ή υπεύθυνη δήλωση του προμηθευτή συνοδευόμενη από αντίγραφο επίσημου παραστατικού πώλησης, εάν ο αποδέκτης είναι Ιδιωτικός Φορέας, για την απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 της διακήρυξης. Στις 30-3-2020, η προσφεύγουσα υπέβαλε ηλεκτρονικά φάκελο δικαιολογητικών κατακύρωσης και, όπως αναφέρει η αναθέτουσα αρχή και δεν αντικρούστηκε από την προσφεύγουσα, την ίδια μέρα, με αρ. πρωτ. ....../30-03-2020, η προσφεύγουσα τα

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

υπέβαλε και σε έντυπη μορφή. Δεν προκύπτει, άλλωστε, ούτε και η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι είτε προηγουμένως είτε μετά την ανωτέρω πρόκληση για την υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης, η προσφεύγουσα δήλωσε στην αναθέτουσα αρχή ότι έχει τεθεί σε αναστολή λειτουργίας της, ούτε ότι αδυνατεί για αυτόν ή για άλλο λόγο να υποβάλει εμπρόθεσμα τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, ούτε υπέβαλε αίτημα για παράταση υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Αντιθέτως, προκύπτει ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε φάκελο δικαιολογητικών κατακύρωσης ηλεκτρονικά και σε έντυπη μορφή στις 30-03-2020, πριν δηλαδή εκπνεύσει η προθεσμία που της είχε ταχθεί για την υποβολή τους και πριν εκδοθεί η από 13-04-2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου με τίτλο «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 84/13-04-2020). Πριν την έκδοση της εν λόγω Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, εξάλλου, και συγκεκριμένα, στις 09-04-2020, όπως προκύπτει από το 3^ο πρακτικό της επιτροπής του διαγωνισμού, έλαβε χώρα η αποσφράγιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης της προσφεύγουσας, μετά την αξιολόγηση των οποίων διαπιστώθηκαν τα εξής: «Δεν προσκόμισε υπεύθυνη δήλωση, που να δηλώνεται ότι απαιτείται στην περίπτωση 2.2.3.2 γ της διακήρυξης, η οποία αντικαθιστά το πιστοποιητικό του ΣΕΠΕ. Αντί της υπεύθυνης δήλωσης προσκόμισε την υπ' αρ. .... ένορκη βεβαίωση, με ημερομηνία έκδοσης 30-12-2019, η οποία δεν καλύπτει το χρονικό διάστημα πριν από την ημερομηνία λήξης υποβολής προσφοράς, ήτοι στις 24-01-2020, σύμφωνα με τη διακήρυξη παρ. 2.2.9.2 ... Δεν προσκόμισε το πιστοποιητικό αναγκαστικής διαχείρισης του οικείου Πρωτοδικείου, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.2. «Δικαιολογητικά κατακύρωσης», παρ. Β.1 γ' ... Δεν προσκόμισε το έγγραφο που αποδεικνύει τη μη αναστολή των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, το οποίο προσκομίζεται με την εκτύπωση της καρτέλας «Στοιχεία Μητρώου/ Επιχειρήσεις» από το taxinet. Δεν προσκόμισε υπεύθυνη δήλωση με την οποία να δηλώνεται το ύψος του ετήσιου γενικού κύκλου εργασιών κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών, εφόσον η εταιρεία δεν υποχρεούται στην έκδοση ισολογισμού, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.2. «Δικαιολογητικά κατακύρωσης», παρ. Β.4 ...». Μετά ταύτα, ενόψει των όσων γίνονται δεκτά στη 13^η σκέψη της

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

παρούσας, νομίμως με την προσβαλλόμενη απόφασή της η Οικονομική Επιτροπή του καθ' ου Δήμου αποφάσισε την απόρριψη της προσφοράς της (της προσφεύγουσας) ως προς την Ομάδα Α' της σύμβασης, την κατάπτωση της εγγυητικής συμμετοχής της στην επίμαχη Ομάδα του διαγωνισμού και κατακύρωσε την επίμαχη ομάδα της σύμβασης στον προσφέροντα με την αμέσως επόμενη της προσφεύγουσας συμφερότερη προσφορά βάσει τιμής. Και τούτο, διότι εφόσον διαπιστώθηκε ότι η προσφεύγουσα, προσωρινή ανάδοχος της επίμαχης ομάδας της σύμβασης, παρέλειψε να υποβάλει εμπροθέσμως ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που της είχαν ζητηθεί, σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή κατά δέσμια αρμοδιότητά της όφειλε να απορρίψει την προσφορά της, να ζητήσει την κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής της και να κατακυρώσει την Ομάδα Α' της σύμβασης στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Τις παραπάνω ελλείψεις, εξάλλου, δεν αντικρούει στην προσφυγή της η προσφεύγουσα, πλην όμως, ισχυρίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή, παρά τις ελλείψεις αυτές, όφειλε να μην απορρίψει την προσφορά της, αλλά να εφαρμόσει τις διατάξεις του τεσσαρακοστού πρώτου άρθρου της από 13-04-2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου με τίτλο «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 84/13-04-2020). Όπως, όμως γίνεται δεκτό στην αμέσως προηγούμενη σκέψη, από τις διατυπώσεις του τεσσαρακοστού πρώτου άρθρου της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου δεν καθιερώνεται δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές, μετά την υποβολή και αποσφράγιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου προ της ισχύος της από 13-04-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, να ζητούν εκ των υστέρων αντί των δικαιολογητικών κατακύρωσης του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 μόνο υπεύθυνη δήλωση ότι: α) δεν συντρέχει κανένα νόμιμο κώλυμα συμμετοχής του στη διαδικασία, β) εξακολουθεί να πληροί όλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που προβλέπονται στην οικεία διακήρυξη. Αντιθέτως, συνάγεται ότι οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκήσουν τη δυνατότητά τους αυτή προτού υποβάλουν πρόσκληση για την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών ή έστω προτού παρέλθει η προθεσμία για την

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

υποβολή τους από τον προσωρινό ανάδοχο και σε κάθε περίπτωση προτού αυτά υποβληθούν και αποσφραγιστούν. Κατά συνέπεια, και μετά τη θέση σε ισχύ του τεσσαρακοστού πρώτου άρθρου της από 13-04-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ο καθ' ου Δήμος δεν είχε δυνατότητα να μην απορρίψει την προσφορά της προσφεύγουσας, ακόμα και αν η παράλειψη υποβολής εντός προθεσμίας ενός ή περισσότερων από τα αιτηθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης οφείλεται σε λόγους σχετιζόμενους με τους κινδύνους διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Η δυνατότητα αυτή, εξάλλου, δεν μπορούσε να ασκηθεί εκ των υστέρων από τον καθ' ου Δήμο ούτε ενόψει των αρχών της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης. Και τούτο, διότι έχει κριθεί ότι δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών αυτών όπου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά το νόμο και τη διακήρυξη ενεργεί κατά δέσμια αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕΦΑΘ 2098/2013, ΣΤΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003). Και υπό την εκδοχή, τέλος, ότι η προσφεύγουσα δικαιούνταν με βάση τις διατάξεις της εν λόγω Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου να ζητήσει παράταση του χρόνου υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ακόμα και μετά την παρέλευση της προθεσμίας για την υποβολή και την αποσφράγιση τους, εφόσον δεν υπέβαλε ποτέ τέτοιο αίτημα, η αναθέτουσα αρχή δεν μπορούσε να παρατείνει την προθεσμία για την υποβολή τους. Ο ισχυρισμός δε της προσφεύγουσας περί παράβασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης σχετικώς με την εφαρμογή των διατάξεων της ως άνω Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου στο πρόσωπο του οικονομικού φορέα στον οποίο μετά την απόρριψη της προσφοράς της κατακυρώνεται η ομάδα Α της σύμβασης, σε αντίθεση με την παράλειψη εφαρμογής στο πρόσωπό της, είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί μελλοντικής και αβέβαιης προϋπόθεσης, είναι όμως και αβάσιμος, κατά τα ανωτέρω γενόμενα δεκτά, καθόσον, όπως κρίθηκε, οι διατάξεις της ως άνω ΠΝΠ δεν καθιέρωναν δυνατότητα στον καθ' ου Δήμου να μην απορρίψει την προσφορά της προσφεύγουσας, ακόμη και αν καθιερώνουν σε αυτόν τη δυνατότητα να καλέσει το νέο προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει άμεσα υπεύθυνη δήλωση και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης μετά τριάντα (30) ημέρες μετά την υπογραφή της σύμβασης.

Αριθμός απόφασης: 743 / 2020

17. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, σύμφωνα με το σκεπτικό.

18. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 5 του Ν.4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου, που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη, στις 16 Ιουνίου 2020 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 29 Ιουνίου 2020.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κων/νος Πολ. Κορομπέλης

Αλεξάνδρα Κ. Παπαχρήστου